

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Олга Бориславова Борисова

Юридически факултет „Варненски свободен университет“

научна специалност: професор в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право /Административно право и административен процес/

Относно: дисертационния труд на Ясин Абу Иед

на тема: „Апелация на решенията на спортния арбитражен съд“

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.6. Право; докторска програма „Международно право и международни отношения“

Представям настоящото становище на основание Заповед №233/18.04.2023г. на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

В съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за придобиване на научна степен „доктор“ пред научно жури кандидатът е представил дисертационен труд и три научни публикации. Дисертационният труд съответства на формалните изисквания, установени в чл.27, ал.2 от ППЗРАСРБ.

I. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Дисертационното изследване притежава безспорна значимост както в научно-теоретичен, така и в приложен план. Актуалността на представения труд, посветен на обжалването на решенията на Спортния арбитражен съд е много значима, предвид факта, че в научната правна литература досега няма разработвано толкова обстойно изследване. Както анализът в процесуалноправен смисъл, така и материалноправните разсъждения несъмнено доказват наличието на оригинален принос в науката.

Езикът на дисертационния труд е достъпен, показва доброто владение на материята и убедителното ѝ юридическо представяне. Проучени са голям брой източници – нормативни, теоретични, съдебна практика, статистически данни и други. Направени са 543 броя позовавания под линия.

Целите на дисертационното изследване са правилно дефинирани, задачите са добре систематизирани, а изводите са обосновани. Сред използваните методи на изследване се открояват – исторически, формално-логически и сравнителноправен.

II. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Представената дисертация, в общ обем от 207 страници е структурирана в: увод, пет глави и списък с използвана библиография.

Първа глава изследва историята на Спортния Арбитражен съд от създаването му през 1982г. до 2020г. В тази част от изследването се търси отговор и на въпроса защо спортното правораздаване от арбитражния съд изисква последващ контрол.

Проследява се създаването на двете арбитражни отделения – обикновено и апелативно. Целта на тяхното създаване е разграничаването между споровете, които се разглеждат само от арбитражен съд, и споровете, които възникват вследствие на решение на спортната организация.

Втора глава е със значителен обем, посветена е на процедурата по обжалване на решенията на Спортния арбитражен съд.

Докторантът релевантно акцентира, че Спортният арбитражен съд е компетентен по спорове при наличието на арбитражно споразумение в договор или в правилник на спортна асоциация, които специално отнасят спора до съда.

Особено ценно е изложението относно реформата от 1994г. Тогава уставът и правилниците на арбитражния съд са изцяло изменени с цел ефективно модифициране на структурата на юрисдикцията и засилването на независимостта ѝ. Създаден е Международен съвет на спортния арбитраж, който следва да отговаря за финансирането и управлението на арбитража. Правилна е позицията на автора, че и към момента съществува зависимост от Международния олимпийски комитет чрез настоящата система на финансиране.

Споделям твърдението, формулирано от Ясин Иед, че специфичното изискване към арбитрите в съда – да бъдат избирани от затворен списък не гарантира безпристрастността и независимостта им. При тази система спортистите имат малко влияние върху съставянето на списъка с арбитрите. Асоциациите имат много голяма тежест в назначаването на арбитрите. Съгласно чл. S14 от Кодекса на Спортния арбитражен съд само една пета от арбитрите са номинирани да представляват интересите на спортистите, като спортистите нямат право да номинират тези арбитри.

Добре обосновани са изводите на докторанта, че арбитражът в областта на спорта не е доброволен що се отнася до отношенията между спортистите и асоциацията, а всъщност, е „наложен“ на спортиста. Поради това, заслужава подкрепа позицията на автора, че в спортното право би трябвало да се изисква по-висока степен на независимост. Би помогнало въвеждането на правила, които да създават определен стандарт на независимост. В тази връзка през 2010 г. в чл.18, ал.3 от Кодекса се забранява на арбитрите да извършват процесуални действия в качеството си на адвокати в други производства.

Полезни са разсъжденията относно практиката на Федералния Върховен съд на Швейцария по отношение на обвързването на частните арбитражни съдилища с чл.6, ал.1 от ЕКПЧ.

Трета глава е посветена на същността на последващия контрол на съдебното решение на Спортния арбитражен съд. Представени са причините за преразглеждане в рамките на десетгодишния срок установени в чл.190а от КМЧП.

Четвърта глава от научния труд представя други възможни средства за правна защита, като накратко обсъжда тяхното практическо значение. Сред тях са посочени иска за обявяване на недействителност на арбитражно решение и последващото коригиране на издадени арбитражни решения.

Последната Пета глава, по същество представлява Заключение и обхваща основните изводи на автора, които обобщават на абстрактно ниво приносните моменти в дисертацията.

Излагат се аргументи в подкрепа на разбирането, че съществува концептуален дефицит на процесуалните действия на арбитражния съд, който следва да бъде преразгледан.

Представеният автореферат на български език от 36 страници съдържа основните положения на дисертационния труд.

По темата на дисертацията са налице три научни публикации. Те свидетелстват за постоянната и целенасочена изследователска работа.

III. Препоръки и бележки

Наблюдава се дисбаланс в обема на отделните глави на дисертационния труд: първа глава е с обем от 5 страници; втора глава – 151 страници; трета глава – 10 страници, четвърта и пета – 5 страници.

Препоръчвам на авторът да отпечата и публикува своята дисертация като монография и да продължи изследванията си в тази насока.

IV. Заключение

Представеният за защита дисертационен труд показва, че Ясин Абу Иед има задълбочени теоретични познания по научната специалност и способност за самостоятелни научни изследвания.

Направено е аналитично изследване, което съдържа редица научни приноси и предложения за усъвършенстване на законодателството. Изследването показва способността на автора да изгражда и обосновава самостоятелни научни тези.

Дисертационният труд представлява интерес както за международното право, така и за практиката.

С оглед на гореизложеното предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Ясин Абу Иед по докторска програма „Международно право и международни отношения“.

12.05.2023г.

Изготвил становището:

проф. д-р Олга Борисова